

Englishman in Ljubljana

Duncan McCaig je 25-letni prostovoljec iz Velike Britanije, ki v azilnem domu in na Slovenski filantropiji izvaja tečaje angleškega jezika za prosilce za azil. V Slovenijo je sprva prišel z željo, da se nauči našega jezika, v prostovoljstvo se je podal šele, ko mu je takrat še neznanec v nekem ljubljanskem lokalu predlagal, da postane EVS-ovec. EVS je projekt Evropske prostovoljske službe, ki mlademu omogoči, da postane prostovoljec v drugi državi za obdobje od 6 do 12 mesecev in mu v tem času krije bivanje, prehrano in prevoz na delo.

Ko pove, da je prišel v Slovenijo z namenom, da se nauči slovenskega jezika, ga običajno vsi debelo pogledajo. Zakaj pa bi se pravzaprav Britanec želel učiti jezika, ki ga govori le dva milijona vseh zemljanov? Saj mu to znanje ne bo koristilo nikjer drugje kot le v Sloveniji pa še tu smo skoraj vsi pripravljeni spregovoriti z njim v njegovem maternem jeziku. In ravno to ga je pritegnilo – majhnost jezika. Počutil se je namreč kot tipičen Britanec, od katerega se ne pričakuje, da bi znal govoriti še kakšen tuj jezik, saj je njegov jezik obenem tudi globalni jezik. Opaža, da Slovenci nismo vajeni, da nas tujec nagovori v našem jeziku, in se hitro prilagodimo. Nihče ne skopari s pohvalami, ko iz njegovih ust zasliši slovensko besedo.

Njegovi učenci so prosilci za azil – ljudje, ki imajo za seboj težko preizkušnjo, saj so zaradi take ali drugačne nevarnosti morali zapustiti svojo državo in se podati v svet. Tu sedaj čakajo, da se jim prizna status begunca. Večina tega nikoli ne dočaka, saj je število podeljenih statusov na leto v Sloveniji vedno manjše od deset, navadno tudi od pet. Učenci so razporejeni v štiri skupine po dva do šest ljudi. Tečaji potekajo enkrat tedensko do dve uri za vsako skupino. Pri izvedbi jezikovnih tečajev mu je prav prišla lastna izkušnja z učenjem tujega jezika, saj tako razume s kakšnimi težavami se soočajo njegovi učenci. Med njimi so tudi osebe, ki so večje le v arabski pisavi, medtem ko sta jim angleški jezik in latinica prava neznanka. Pri prvih učnih urah je zato moral pokazati kar veliko mero iznajdljivosti, saj se je z njimi lahko sporazumeval le s kretnjami in sličicami, na katerih so bili prikazani različni predmeti. Prednost vidi v tem, da skupine sestavljajo pripadniki povsem različnih narodnosti in jezikovnih skupin, ki se med seboj ne morejo sporazumevati v svojih maternih jezikih, kar pomeni, da je edini skupni jezik angleščina. Ker so na nek način prisiljeni v vseh situacijah govoriti angleško, tudi hitreje napredujejo.

Čeprav udeležba na tečaju ni obvezna, njegovi učenci radi prihajajo na ure angleškega jezika in so izredno motivirani, zaradi česar je vzdušje na vajah prijetno. Preden je Duncan začel delati kot prostovoljec, je poučeval na eni izmed jezikovnih šol v Sloveniji, vendar ga delo tam ni preveč veselilo. Na tečaje so običajno prihajali poslovnější srednjih let, ki so imeli izobraževanje plačano s strani svojega podjetja. Bili so nemotivirani in zdolgočaseni, saj so na učenje jezika gledali kot na še eno odvečno obveznost, ki jo morajo opraviti za službo. Prosilcem za azil znanje jezika pomeni nekaj povsem drugega – po eni strani nujo, da se sploh lahko vključijo v novo okolje, in po drugi strani priložnost, da v življenju nekaj dosežejo.

Poleg poučevanja jezika kot prostovoljec pomaga tudi pri izvajanju različnih športnih in kulturnih aktivnosti namenjenih prosilcem za azil. Pred kratkim je pomagal pri organizaciji nogometnega turnirja proti diskriminaciji. Na igrišču so se spopadle ekipe, ki so jih sestavljali pripadniki različnih družbenih skupin in so s svojo raznolikostjo opozarjale na pomembnost zavedanja o pravici življenja brez diskriminacije.

Duncan namerava v Sloveniji ostati še eno leto, potem pa razmišlja, da bi se podal še kam. Kam točno? O tem še ne razmišlja. Kamor ga bo pač zaneslo.

Andreja Svete